

Agata Muc

"Gdzie jesteś, Czytelniku? Rola biblioteki w strategii i działalności uczelni wyższej" : sprawozdanie z konferencji : Gliwice, 29 września 2011 r.

Fides: Biuletyn Bibliotek Kościelnych 1 (34), 209-212

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

AGATA MUC¹

Gdzie jesteś, Czytelniku? Rola biblioteki w strategii i działalności uczelni wyższej.

Konferencja (Gliwice, 29 września 2011 r.)

Dwudziestego dziewiątego września 2011 roku w budynku Centrum Edukacyjno-Kongresowego Politechniki Śląskiej w Gliwicach odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa: *Gdzie jesteś, Czytelniku? Rola biblioteki w strategii i działalności uczelni wyższej*. Spotkanie zostało zorganizowane przez Bibliotekę Główną Politechniki Śląskiej w ramach XXV Forum Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych przy Zarządzie Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Katowicach. Omawiana problematyka dotyczyła m.in. edukacji informacyjnej, zagadnień promocji zasobów i usług bibliotecznych, różnorodnych metod badania potrzeb i satysfakcji użytkowników, pozyskiwania funduszy, tworzenia funkcjonalnej i przyjaznej przestrzeni architektonicznej oraz wirtualnej biblioteki. Tematyka konferencji spotkała się z dużym zainteresowaniem zarówno prelegentów (dwadzieścia osób zgłosiło chęć przygotowania wystąpienia), jak i uczestników (do Gliwic przybyło ponad 100 bibliotekarzy). Wśród zgromadzonych gości znaleźli się przedstawiciele bibliotek uniwersyteckich, uczelni technicznych, ekonomicznych, pedagogicznych i artystycznych z całej Polski. Ze względu na dużą liczbę nadesłanych referatów konferencję podzielono na dwie części: przedpołudniową, której mogli wysłuchać wszyscy uczestnicy spotkania, oraz popołudniową, podzieloną na dwie odrębne sesje odbywające się w dwóch salach.

¹ Biblioteka Teologiczna Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Na wstępie prorektor Politechniki Śląskiej ds. nauki i współpracy z przemysłem, prof. dr hab. inż. Jan Ślusarek, witając uczestników, w kilku słowach odniósł się do przeobrażeń w funkcjonowaniu i organizacji biblioteki akademickiej oraz własnych doświadczeń z książką na styku tradycji i nowoczesności. Natomiast dyrektor macierzystej ksiąźnicy, Krzysztof Ziolo, otwierając obrady, zaprosił wszystkich zebranych do wysłuchania referatów i prezentacji.

Przedpołudniową część spotkania otwierało wystąpienie dwóch przedstawicielek Politechniki Śląskiej związanych z Wydziałem Organizacji i Zarządzania: Ewy Stawiarskiej i Małgorzaty Koszembar-Wiklik. Prelegentki zaprezentowały różnorodne sposoby wykorzystywania marketingu partnerskiego do tworzenia relacji z otoczeniem i budowania wizerunku nowoczesnej biblioteki akademickiej. W kolejnym referacie Alicja Paruzel i Michał Jakubowski (Biblioteka Główna Politechniki Częstochowskiej) przybliżyli słuchaczom niekonwencjonalne metody i techniki stosowane w celu pozyskiwania użytkowników oraz promowania zasobów bibliotecznych za pomocą tzw. marketingu partyzanczego, który bazuje głównie na umiejętnym wykorzystywaniu zachowań społecznych i emocji ludzkich. Pod koniec pierwszej części konferencji Jadwiga Witek szczegółowo omówiła kolejne etapy tworzenia i realizacji strategii promocji Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej, nowo powstającego wspólnego przedsięwzięcia Uniwersytetu Śląskiego i Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach.

Po przerwie, podczas której goście mieli okazję zwiedzić Bibliotekę Główną Politechniki Śląskiej, rozpoczęto obrady na dwóch sesjach. Pierwsza z nich miała na celu pokazanie przykładów dobrych praktyk w zakresie promowania placówek bibliotecznych na terenie uczelni wyższych. Na początku swoje doświadczenia zdobyte na tym polu zaprezentowali bibliotekarze z Politechniki Łódzkiej: Iwona Sujkowska i Filip Podgórski, wskazując na te obszary działalności uczelni, w których biblioteka może aktywnie uczestniczyć. Z kolei Karolina Imiołek oraz Magdalena Nagieć drobiazgowo omówiły czynniki wpływające na przyjazny wizerunek Biblioteki Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego. Następnie Danuta Grabowska i Urszula Długaj (Biblioteka Główna Politechniki Śląskiej) podzieliły się swoimi doświadczeniami zdobytymi podczas staży szkoleniowych w dwóch europejskich bibliotekach akademickich: TU Delft Library w Holandii oraz The Carlos III University

Library w Madrycie. Szeroką paletę sposobów i możliwości pozyskiwania sponsorów dla działań bibliotecznych przybliżyły słuchaczom reprezentantki Oddziału Informacji Naukowej Biblioteki Głównej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie: Agnieszka Folga i Joanna Kołakowska. Natomiast problemy tworzenia przestrzeni bibliotecznej jako płaszczyzny wspólnej, stanowiącej jednocześnie centrum intelektualne, edukacyjne czy artystyczne, służące wymianie informacji, pracy naukowej i rozrywce, ukazała Monika Curyło z Uniwersytetu Jagiellońskiego. Na koniec Anna Jakubiec i Joanna Radzicka (Biblioteka Politechniki Krakowskiej) wskazały na możliwość wykorzystania platformy Second Life, zyskującej od 2003 roku coraz liczniejsze grono sympatyków, do promowania zasobów i usług bibliotecznych w celu zainteresowania i przyciągnięcia nowych użytkowników. Ponadto zwróciły uwagę na słabe wykorzystywanie świata wirtualnej rzeczywistości przez polskie biblioteki akademickie.

Tematyka równolegle prowadzonej drugiej sesji krążyła przede wszystkim wokół zagadnień odnoszących się do potencjalnych i rzeczywistych użytkowników bibliotek akademickich. Dagmara Bubel, reprezentująca Bibliotekę Główną Politechniki Częstochowskiej, skupiła się na wciąż zmieniających się i rosnących wymaganiach czytelników stawianych współczesnym bibliotekarzom. Autorka wystąpienia wskazała na nowy wymiar biblioteki naukowej, w której działalność tradycyjna, ukierunkowana na udostępnianie zbiorów oraz informowanie o nich, stanie się funkcją pomocniczą w stosunku do podstawowej działalności, jaką będzie szeroko rozumiana działalność informacyjna. Kolejna z uczestniczek konferencji, Maria Bosacka (Biblioteka Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego), omówiła problemy edukacji informacyjnej, podkreślając konieczność dostosowania oferty edukacyjnej do oczekiwań i umiejętności czytelników. Prelegentka zauważyła, że to właśnie na bibliotekach uczelnianych spoczywa odpowiedzialność za przygotowanie studentów do samodzielnego zdobywania wiedzy, za nabycie tzw. *information literacy*, czyli umiejętności informacyjnych, niezbędnych nie tylko w procesie kształcenia akademickiego, ale przede wszystkim w procesie kształcenia ustawicznego. Natomiast Grzegorz Budny (Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie) dokonał analizy czterdziestu jeden stron internetowych bibliotek uniwersyteckich z Australii pod kątem ich autoprezentacji.

W konkluzji stwierdził, że informacje o funkcjach i zasobach australijskich księżnic są najczęściej prezentowane w formie samouczków (tutoriali), a różnorodność stosowanych w tym celu narzędzi jest bardzo duża: od filmów przez gry interaktywne po quizy itp. Wyniki badań sondażowych dotyczących potrzeb i oczekiwań użytkowników biblioteki wyższej uczelni technicznej, przeprowadzonych wśród studentów i pracowników naukowych Politechniki Śląskiej, zaprezentowali: Marta Zatwardnicka, Marcin Kordecki i Agata Świerkot (Biblioteka Główna Politechniki Śląskiej). Podczas następnej prezentacji, przygotowanej przez Iwonę Cichoń oraz Iwonę Mielczarek z Biblioteki Głównej Akademii im. J. Długosza w Częstochowie, pokazano możliwości, jakie daje wykorzystanie portali społecznościowych w promocji bibliotek w środowisku akademickim. W ostatnim wystąpieniu Aleksandra Sidło (Biblioteka Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu) zaprezentowała działania biblioteki na rzecz słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku, podkreślając znaczenie bibliotek uczelnianych w zaspokajaniu potrzeb czytelników seniorów.

W dyskusji towarzyszącej obradom uczestnicy konferencji zwrócili uwagę na konieczność podejmowania wielu różnorodnych działań z zakresu promocji i marketingu bibliotecznego. Równocześnie wskazywali na wynikające z tego powodu problemy w organizacji pracy biblioteki, a zwłaszcza bibliotekarzy zatrudnionych w oddziałach informacji naukowej.

Oprócz referatów wygłoszonych przez pracowników naukowych oraz bibliotekarzy zgromadzeni goście mogli na konferencji wysłuchać także wystąpień sponsorów spotkania: EBSCO Publishing, AKME Archive, Aleph Polska.

Gliwicka konferencja naukowa: *Gdzie jesteś, Czytelniku? Rola biblioteki w strategii i działalności uczelni wyższej* okazała się wydarzeniem bardzo interesującym. Wszystkie wystąpienia i referaty dotyczyły aktualnych problemów współczesnego bibliotekarstwa akademickiego w dobie powszechnego dostępu do nowoczesnych technologii informacji i konieczności promowania własnych usług i zasobów, a także szukania nowych dróg dotarcia do użytkowników i sposobów ich zainteresowania.